

Азербејџан и Јерменија су прихватили специјалну Декларацију усмерену на јачање поверења. Први корак у мирном дијалогу између ових сукобљених земаља биће размена ратних заробљеника и враћање тела погинулих у рату почетком 90-их година. Ово је новинарима саопштио председник Русије Дмитриј Медведев, који је учествовао у трилатералним преговорима у Астрахану.

Стране су усагласиле заједничку изјаву, која носи хуманитарни карактер, а врло је важна ако се имају у виду потешкоће у односима између Јерменије и Азербејџана у вези с питањима Нагорног Карабаха. Ради се о специјалној Декларацији усмереној на јачање мера поверења, с тим да се под хитно изврши размена ратних заробљеника и враћање тела погинулих. Стране се већ одавно не налазе у директном, отвореном сукобу, али има проблема, има пушкарања, гину људи. У неком тренутку се треба отворено суочити са ситуацијом и начинити корак ка зближавању.

По мишљењу руског лидера, о усаглашеном решењу по принципу регулисања конфликта у Нагорном Карабаху моћи ће да се говори већ на предстојећем самиту ОБСЕ у Астани у децембру. Очигледно је да Азербејџан и Јерменија, који су подељени ратом у Нагорном Карабаху, имају више питања него предлога. Међутим, и овај међузакључак Дмитриј Медведев сматра добрим резултатом астрахањског дијалога. „Русија ће наставити да улаже напоре. Сматрам да резултат може бити остварен. То сугерише одређени умерени оптимизам,“ рекао је он.

Председници Русије, Јерменије и Азербејџана се срећу већ трећи пут ове године. Иницијатива најчешће потиче од Русије, која у току свих последњих година наступа као посредник у овом конфликту.

О односима Азербејџана и Јерменије у савременој Русији се не може говорити. Њих једноставно нема већ више од 20 година. Конфликт у Нагорном Карабаху – аутономној области у саставу Азербејџана, у којој су претежно живели Јермени, започео је наочиглед целог Совјетског Савеза – 1988. године. Аутономија је објавила намеру да изађе из састава Азербејџанске СР и да се припоји Јерменији. Од тада су државе

комуницирале или језиком оружја или уопште нису комуницирале. 1991. године, још пре распада СССР Нагорни Карабах је прогласио независност. Разговор је прерастао у оружани сукоб. У току започетог рата Баку је покушао да задржи територије и да не дозволи отцепљење Нагорно-Карабахске Републике, а одреди Карабаха, које подржавају Јереван и јерменска дијаспора из других држава, борили су се за независност. Сукоби су престали три године касније, кад је 12. маја 1994. године ступио на снагу споразум о примирју, који је закључен уз посредовање Русије. Међутим, питање статуса аутономне области још није решено.

По међународно-правном схватању Нагорни Карабах је територија Азербејџана. Спор се води о седам рејона: скоро 15 процената територије ове земље. Азербејџан их сматра окупиранима. Сам конфликт се сматра замрзнутим. Свим његовим учесницима, као и посматрачима са стране, очигледно је да отапање леда неће скоро почети. С друге стране, може се испоставити да је превише танак и да пукне ако једна од страна поново примени силу. На оваква дејства може да се одлучи Баку. Азербејџан има шта да изгуби. И зато су засад задаци посредовања Русије усмерени на одржавање мира у региону.

После преговора у Астрахану појавила се увереност у то да ће се дијалог између Јерменије и Азербејџана наставити. Између осталог, на самиту ОБСЕ у Астани. Управо у Астани председавајући Минске групе ОБСЕ за мирно регулисање конфликта – Русија, САД и Француска рачунају да ће оправдати своју улогу, понудивши Азербејџану и Јерменији „карту за пут“ – мирну маршруту, којом ће обе стране пристати да крену.

(Глас Русије)